A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2021. július 15.*

„Előzetes döntéshozatal – Vasúti közlekedés – 2012/34/EU irányelv – Egységes európai vasúti térség – A 13. cikk (2) és (6) bekezdése – A kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférés – (EU) 2017/2177 rendelet – A létesítmények átalakítása – Az igazgatási szerv előjogai”

A C-60/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) a Bírósághoz 2020. február 5-én érkezett, 2020. január 30-i határozatával terjesztett elő

a **„Latvijas dzelzceļš” VAS**

és

a **Valsts dzelzceļa administrācija**

között,

a **„Baltijas Ekspresis” AS**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E. (előadó), C. Lycourgos és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a „Latvijas dzelzceļš” VAS képviseletében D. Driče advokāte,

– a Valsts dzelzceļa administrācija képviseletében J. Zālītis és J. Zicāns,

* Az eljárás nyelve: lett.

– a „Baltijas Ekspresis” AS képviseletében O. Jonāns advokāts,

– az Európai Bizottság képviseletében kezdetben: L. Ozola, C. Vrignon és W. Mölls, később: L. Ozola és C. Vrignon, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. február 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 343., 32. o.; helyesbítés: HL 2015. L 67., 32. o.) 13. cikke (2) és (6) bekezdésének, valamint a kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló, 2017. november 22-i (EU) 2017/2177 bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2017. L 307., 1. o.) 15. cikke (5) és (6) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a „Latvijas Dzelzceļš” VAS és a Valsts dzelzceļa administrācija (nemzeti vasúti hatóság, Lettország; a továbbiakban: vasúti hatóság) között ez utóbbi azon határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyben a Latvijas Dzelzceļšt lettországi állami pályahálózat-működtetőként arra kötelezték, hogy a „Baltijas Ekspresis” AS vállalkozó vasúti társaságnak biztosítson hozzáférést a Ventspilsben (Lettország) található fűtőházhoz mint a vasúti közlekedés területén alkalmazandó szabályozás értelmében vett „kiszolgáló létesítményhez”.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2012/34 irányelv

3 A 2012/34 irányelv „Fogalommeghatározások” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

[…]

11. »kiszolgáló létesítmény«: olyan létesítmény – a földterületet, épületet és berendezést is beleértve –, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a II. melléklet 2–4. pontjában említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását;

12. »a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője«: olyan állami vagy magánszektorbeli jogalany, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a II. melléklet 2–4. pontjában említett szolgáltatást nyújt;

[…]”

4 Ezen irányelvnek „A szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételei” című 13. cikke a (2) és (6) bekezdésében a következőket írja elő:

„(2) A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői hátrányos megkülönböztetéstől mentesen nyújtják valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára a II. melléklet 2. pontjában említett létesítményekhez, valamint az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a vasúti pályához való hozzáférést.

[…]

(6) Ha a II. melléklet 2. pontjában említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és a vállalkozó vasúti társaságok által az adott infrastruktúrához való hozzáférés iránti érdeklődést a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője számára bizonyított szükségletek alapján kifejezésre juttatták, akkor a tulajdonosnak az infrastruktúra vasúti kiszolgáló létesítményként történő üzemeltetését egészben vagy részben, bérbeadás vagy lízing céljára meg kell hirdetnie, kivéve, ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy az infrastruktúra vállalkozó vasúti társaságok általi használatát folyamatban lévő átalakítási munkálatok akadályozzák.”

5 Az említett irányelvnek „A vasúthálózathasználati feltételek” [helyesen: Hálózati üzletszabályzat] című 27. cikke a következőket írja elő:

„(1) A pályahálózat-működtető az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően elkészíti és közzéteszi a hálózati üzletszabályzatot, amely e dokumentum közzétételének költségét nem meghaladó díj ellenében beszerezhető. A hálózati üzletszabályzatot az [Európai] Unió legalább két hivatalos nyelvén közzé kell tenni. A vasúthálózat-használati feltételek [helyesen: hálózati üzletszabályzat] tartalmát elektronikus formában, díjmentesen hozzáférhetővé kell tenni a pályahálózat-működtető honlapján. A honlapot a pályahálózat-működtetők a 37. és a 40. cikk szerinti együttműködésük keretében hozzák létre.

(2) A vasúthálózat-használati feltételek [helyesen: hálózati üzletszabályzat] meghatározz[a] a vállalkozó vasúti társaságok számára rendelkezésre álló infrastruktúra jellegét, és tartalmazz[a] a kérdéses vasúti infrastruktúra hozzáférésének feltételeivel kapcsolatos információkat. A vasúthálózat-használati feltételek [helyesen: hálózati üzletszabályzat] magukban foglalják [helyesen: magában foglalja] emellett a pályahálózat-működtető hálózatához kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és az azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos információkat is, vagy egy olyan weboldal elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek. A vasúthálózat-használati feltételek [helyesen: hálózati üzletszabályzat] tartalmát a IV. melléklet rögzíti.

(3) A hálózati üzletszabályzatot naprakész állapotban kell tartani, és szükség esetén módosítani kell.

(4) A hálózati üzletszabályzatot legkésőbb négy hónappal az infrastruktúra-kapacitási kérelmek benyújtásának határideje előtt közzé kell tenni.”

6 A 2012/34 irányelv II. melléklete, amely „[a] vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó szolgáltatások (lásd a 13. cikket)” felsorolását tartalmazza, a 2. pontjában a következőket írja elő:

„2. Hozzáférést – ezen belül vasúti összeköttetést – kell biztosítani a következő kiszolgáló létesítményekhez – ha vannak ilyenek –, és az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz:

a) személypályaudvarok, épületeik és egyéb infrastruktúra, ideértve az utastájékoztató kijelzőket és a megfelelő menetjegykiadó épületeket is;

b) áruterminálok;

c) rendező pályaudvarok és vonat-összeállító állomás, ideértve a rendező létesítményeket is;

d) tároló vágánycsoport;

e) karbantartó létesítmények, kivéve a nagysebességű vonatok és a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított, jelentős karbantartási munkák elvégzésére alkalmas létesítmények;

f) egyéb műszaki berendezések, ideértve a tisztító- és mosóberendezéseket is;

g) vasúti tevékenységekhez kapcsolódó tengeri és belvízi kikötői berendezések;

h) segélynyújtó berendezések;

i) üzemanyagtöltő berendezések és az ezekben a létesítményekben vételezett üzemanyag, amelynek díja a számlákon elkülönítve szerepel.”

A 2017/2177 végrehajtási rendelet

7 A 2017/2177 végrehajtási rendeletet a 2012/34 irányelv 13. cikkének (9) bekezdése alapján fogadták el.

8 E rendelet „Hatálybalépés” című 17. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2019. június 1-jétől kell alkalmazni.

A 2. cikket azonban 2019. január 1-jétől kell alkalmazni.”

A lett jog

9 Az 1998. április 1-jei Dzelzceļa likums (a vasútról szóló törvény; *Latvijas Vēstnesis*, 1998., 102/105. sz.) alapeljárásban alkalmazandó változata (a továbbiakban: vasútról szóló törvény) a 2012/34 irányelvet ülteti át lett jogba.

10 A vasútról szóló törvény 1. cikkének 26) és 27) pontja az e törvényben használt fogalmakat a következőképpen határozza meg:

„26) »kiszolgáló létesítmény«: olyan létesítmény (a földterületet, épületet és berendezést is beleértve), amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye az e törvény 12.[1. cikk]ének (2), (3) vagy (4) bekezdésében említett szolgáltatás vagy szolgáltatások nyújtását;

27) »a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője«: bármely olyan vállalkozás vagy ennek egy olyan strukturális részlege, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, e törvény 12.[1. cikk]ének (2), (3) vagy (4) bekezdésében említett szolgáltatást nyújt;

[…]”

11 A vasútról szóló törvény 12.[1. cikk]ének (2) bekezdése előírja, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének hátrányos megkülönböztetés nélkül kell biztosítania valamennyi fuvarozó számára a kiszolgáló létesítményekhez, és szükség esetén, az alábbi létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést (beleértve a vasúti pályához való hozzáférést):

„5) a karbantartó létesítmények, kivéve a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított, jelentős karbantartási munkák elvégzésére alkalmas létesítmények;

6) egyéb műszaki berendezések, ideértve a vasúti gördülőállomány tisztító- és mosóberendezéseket.”

12 A vasútról szóló törvény 12.[2. cikk]ének (7) bekezdése szerint, ha az e törvény 12.[1. cikk]ének (2) bekezdésében említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és a vállalkozó vasúti társaság az igazolt szükségletei alapján érdeklődését fejezi ki e létesítményhez üzemeltetője felé az említett létesítményhez való hozzáférés iránt, akkor a tulajdonosa annak kiszolgáló létesítményként történő üzemeltetését egészben vagy részben, bérbeadás vagy lízing céljára meghirdeti, kivéve ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy annak a vállalkozó vasúti társaságok általi használatát folyamatban lévő átalakítási munkálatok akadályozzák.

13 A vasútról szóló törvény 12.[2] cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az e törvény 12.[1. cikk] ének (2) bekezdésében említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használtak, akkor a tulajdonosa annak kiszolgáló létesítményként való üzemeltetését egészben vagy részben, bérbeadás, lízing vagy elidegenítés céljára meghirdetheti. Ha e közzétételt követő három hónapon belül nem kap ajánlatot, a létesítmény üzemeltetője jogosult azt bezárni úgy, hogy legalább három hónappal korábban előzetesen értesíti a nemzeti vasúti hatóságot és az állami pályahálózat-működtetőt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 A Latvijas Dzelzceļš 2002-től bérbe adta a tulajdonát képező, Ventspils településen található mozdony-fűtőház épületét a Baltijas Ekspresisnek.

15 2016. június 20-án az ezen épületre vonatkozó bérleti szerződést 2028. április 30-ig meghosszabbították. E szerződés előírta, hogy a Latvijas Dzelzceļš jogosult azt egyoldalúan felmondani, ha előre nem látható okból szüksége van arra, hogy az említett épületet saját használatra vegye igénybe.

16 Az említett bérleti szerződés szerint az alapügyben szóban forgó épületet irodai helyiségként és gazdasági tevékenység céljából bérelték. A Baltijas Ekspresis abban mozdonyok karbantartási és javítási tevékenységét végezte.

17 2017. szeptember 5-én, mivel ugyanezen épületet saját használatra kívánta igénybe venni a jelen ügyben annak érdekében, hogy ott a vasúti infrastruktúra karbantartásához használt gördülőállományát elhelyezze, a Latvijas Dzelzceļš állami pályahálózat-működtetőként értesítette a Baltijas Ekspresist az alapügyben szóban forgó bérleti szerződés egyoldalú felmondásáról.

18 2017. szeptember 18-án a Baltijas Ekspresis panaszt nyújtott be a vasúti hatósághoz, mivel úgy vélte, hogy tekintettel arra, hogy ő a vasútról szóló törvény 1. cikkének 26) pontja értelmében vett kiszolgáló létesítmény üzemeltető fuvarozója, e felmondás a verseny és a hátrányos megkülönböztetés tilalma megsértésének minősül, mivel különösen akadályozza a hatékony és észszerű működést, valamint a szolgáltatáshoz való hozzáférést, és e hatóságot arra kérte, hogy ne engedélyezze az említett szerződés felmondását.

19 2017. december 5-i határozatával a vasúti hatóság arra kötelezte a Latvijas Dzelzceļšt, hogy biztosítsa a ventspilsi fűtőházhoz mint kiszolgáló létesítményhez és az abban nyújtott, a vasútról szóló törvény 12.[1. cikk]e (2) bekezdésének 5) és 6) pontjában előírt szolgáltatásokhoz való hozzáférést. E határozat szerint nincs jelentősége annak, hogy a Baltijas Ekspresis a bérelt helyiségekben csak saját maga számára végez tevékenységeket. Az említett határozat megállapítja, hogy e társaság a 2017/2177 végrehajtási rendelet 3. cikkének 8. pontja értelmében véve saját részre nyújt szolgáltatásokat, így az érintett kiszolgáló létesítmény tevékenységeinek megszakítását a kiszolgáló létesítmény bezárásához való jogot korlátozó rendelkezések alapján kell értékelni, amely bezárásra csak a szóban forgó kiszolgáló létesítmény használatának megszűnését követő két év elteltével kerülhet sor.

20 A Latvijas Dzelzceļš először keresetet indított az említett határozat megsemmisítése iránt az administratīvā rajona tiesánál (körzeti közigazgatási bíróság, Lettország), majd e kereset elutasításával szemben fellebbezést nyújtott be az Administratīvā apgabaltiesához (regionális közigazgatási bíróság, Lettország), a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bírósághoz.

21 E bíróság úgy véli, hogy a ventspilsi fűtőház a 2012/34 irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett „kiszolgáló létesítménynek” minősül, mivel e fűtőház megfelel azon műszaki követelményeknek, amelyek lehetővé teszik számára szolgáltatások nyújtását. Ugyanakkor az említett bíróság szerint a Baltijas Ekspresis nem végez a 2017/2177 végrehajtási rendelet 3. cikkének 8. pontja értelmében vett, saját részre történő szolgáltatásnyújtást, sem pedig más vállalkozó vasúti társaságok részére történő szolgáltatásnyújtást. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy az érintett épületet olyan, használatban nem lévő kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni, amelynek a bérbeadására vagy átalakítására a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése és a 2017/2177 végrehajtási rendelet 15. cikke irányadó.

22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a Latvijas Dzelzceļš nem tekinthető az alapügyben szóban forgó kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének, mivel e társaság nem köteles információkat szolgáltatni, sem pedig a ventspilsi fűtőházban nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó kérelmekről határozni.

23 Elismerve, hogy az alapügyben szóban forgó helyzet különbözik a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében, valamint a 2017/2177 végrehajtási rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdésében említett helyzettől, a kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy e rendelkezések elemzése mindazonáltal arra enged következtetni, hogy a bérleti szerződés felmondásának kontextusában a vállalkozó vasúti társaság ahhoz fűződő érdekének, hogy folytassa a helyiségek bérbevételét, elsőbbséget kell élveznie e helyiségek tulajdonosának az érdekeivel szemben. E rendelkezésekből azonban nem lehet arra következtetni, hogy az említett helyiségek tulajdonosa nem értesítheti a bérlőt a bérleti szerződés amiatt történő felmondásáról, hogy azokat saját használatra kívánja igénybe venni.

24 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság szerint, ha az érintett kiszolgáló létesítmény üzemeltetője átalakíthatja azt, nincs olyan meggyőző érv, amely igazolná, hogy e létesítmény tulajdonosa nem szüntetheti meg az arra vonatkozó bérleti szerződést annak érdekében, hogy azt ezután átalakítsa, mivel e két helyzet között nincs releváns különbség.

25 E körülmények között az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Alkalmazható-e úgy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) és (6) bekezdése (a 2017/2177 végrehajtási rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdése), hogy az igazgatási szerv előírhatja valamely infrastruktúra azon tulajdonosának a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításának kötelezettségét, aki nem minősül a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését (a 2017/2177 végrehajtási rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdését), hogy az lehetővé teszi valamely épület tulajdonosa számára, hogy a bérleti jogviszonyt megszüntesse és a kiszolgáló létesítményt átalakítsa?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését (a 2017/2177 végrehajtási rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdését), hogy az arra kötelezi az igazgatási szervet, hogy az kizárólag azt vizsgálja, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője (a jelen ügyben a kiszolgáló létesítmény tulajdonosa) ténylegesen a létesítmény átalakítása mellett döntött-e?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

26 A Latvijas Dzelzceļš szerint a kérdést előterjesztő bíróság tévesen minősítette a ventspilsi fűtőházat a 2012/34 irányelv értelmében vett „kiszolgáló létesítménynek”. A Baltijas Ekspresis és a vasúti hatóság úgy véli, hogy téves annak - a kérdést előterjesztő bíróság által is tett - megállapítása, hogy e létesítményt ezen irányelv 13. cikkének (6) bekezdése értelmében nem használták.

27 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ilyen érvek értékeléséhez uniós jogi rendelkezések értelmezése szükséges, az tehát elválaszthatatlanul kapcsolódik az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre adandó válaszhoz. Következésképpen ezen érvek nem eredményezhetik e kérdés elfogadhatatlanságát (lásd analógia útján: 2019. december 3-i Iccrea Banca ítélet, C-414/18, EU:C:2019:1036, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

A 2017/2177 végrehajtási rendelet alkalmazhatóságáról

29 A vasúti hatóság alapügyben szóban forgó határozatát 2017. december 5-én fogadták el, míg a 2017/2177 végrehajtási rendelet a 17. cikkének megfelelően 2017. december 13-án lépett hatályba, és 2019. június 1-jétől alkalmazandó, kivéve annak 2. cikkét, amelyet 2019. január 1 -jétől kell alkalmazni.

30 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy bár e határozatot e végrehajtási rendelet hatálybalépését megelőzően fogadták el, annak gyakorlati hatásai ezen időpontot követően is fennmaradnak. Ugyanakkor, mivel az alapeljárás az említett határozat megsemmisítésére irányul, meg kell állapítani, hogy a 2017/2177 végrehajtási rendelet az időbeli hatálya miatt nem alkalmazható e jogvitára.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

31 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) és (6) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az igazgatási szerv nemcsak a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője, hanem az ilyen létesítmény annak üzemeltetőjének nem minősülő tulajdonosa számára is előírhatja azt a kötelezettséget, hogy hátrányos megkülönböztetéstől mentesen valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára biztosítson hozzáférést az ezen irányelv II. mellékletének 2. pontjában említett, annak 3. cikkének 11. pontja értelmében vett kiszolgáló létesítményekhez.

32 A 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése értelmében a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői hátrányos megkülönböztetéstől mentesen nyújtják valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára a II. melléklet 2. pontjában említett létesítményekhez, valamint az e létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a vasúti pályához való hozzáférést.

33 A „kiszolgáló létesítmény üzemeltetője” fogalmat a 2012/34 irányelv 3. cikkének 12. pontja úgy határozza meg, mint amely bármely olyan állami vagy magánszektorbeli jogalanyt magában foglal, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, ezen irányelv II. mellékletének 2–4. pontjában említett szolgáltatást nyújt. Következésképpen e meghatározás kizárólag a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője és a vasúti szolgáltatás nyújtója tevékenységének a jellegét veszi figyelembe, függetlenül attól, hogy a kiszolgáló létesítményt üzemeltető közjogi vagy magánjogi jogalany annak tulajdonosa-e, vagy sem.

34 Következésképpen a vasúti hatóság állításával ellentétben a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) bekezdését nem lehet úgy értelmezni, hogy a kiszolgáló létesítményekhez való megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettség az érintett létesítmény tulajdonosát is terheli, amennyiben az nem tekinthető az ezen irányelv 3. cikkének 12. pontja értelmében vett üzemeltetőnek.

35 E megállapítást nem cáfolja az említett irányelv 13. cikkének (6) bekezdése. E rendelkezés ugyanis az ilyen létesítmények tulajdonosait csak arra kötelezi, hogy az e rendelkezésben említett körülmények fennállása esetén nyilvánosan közzétegyék, hogy e létesítmények üzemeltetése bérbeadás vagy lízing céljából rendelkezésre áll.

36 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) és (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon kötelezettség, hogy hátrányos megkülönböztetéstől mentesen valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára biztosítsanak hozzáférést az ezen irányelv II. mellékletének 2. pontjában említett, annak 3. cikkének 11. pontja értelmében vett kiszolgáló létesítményekhez, nem írható elő az ilyen létesítmények azon tulajdonosai számára, akik nem minősülnek azok üzemeltetőinek.

A második kérdésről

37 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi az ezen irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett kiszolgáló létesítménynek helyet adó épület tulajdonosa számára, hogy a célból szüntesse meg az ezen épületre vonatkozó bérleti szerződést, hogy azt saját használatra vegye igénybe.

38 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 2012/34 irányelv alkalmazásában a „kiszolgáló létesítmény” ezen irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében olyan létesítmény – a földterületet, épületet és berendezést is beleértve –, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy lehetővé tegye az említett irányelv II. mellékletének 2–4. pontjában említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását.

39 A „kiszolgáló létesítmény” fogalmának e meghatározása objektív kritériumon, nevezetesen valamely infrastruktúra meghatározott szolgáltatások nyújtására alkalmas műszaki kapacitásán alapul, és nem rögzít e szolgáltatások igénybevevőire vonatkozó kritériumot. Az ilyen kritérium független mind azon jogcím jellegétől vagy minősítésétől, amely alapján az ilyen létesítményt üzemeltetik, mind pedig az említett szolgáltatások igénybevevőinek kilététől.

40 Így az a tény, hogy kizárólag az infrastruktúra üzemeltetését biztosító vállalkozó vasúti társaság részesül ugyanezen szolgáltatásokban, nem zárja ki annak megállapítását, hogy ezen infrastruktúra a 2012/34 irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett „kiszolgáló létesítménynek” minősül.

41 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó létesítményt azért alakították ki, hogy abban a Baltijas Ekspresis mozdonykarbantartási és -javítási tevékenységeket folytathasson, amelyek az említett II. melléklet 2–4. pontjában említett szolgáltatások körébe tartoznak. Ennélfogva, amint a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, a ventspilsi fűtőház a 2012/34 irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett „kiszolgáló létesítménynek” minősül.

42 Annak eldöntése szempontjából, hogy valamely infrastruktúrát „kiszolgáló létesítménynek” kell-e tekinteni, nem bír jelentőséggel egyrészt a bérleti szerződésben e létesítménynek tulajdonított minősítés, másrészt az a körülmény sem, hogy ezen infrastruktúra szerepel-e, vagy sem, a 2012/34 irányelv 27. cikke szerinti hálózati üzletszabályzatban. E szabályzat bizonyos adatokat tartalmaz a vállalkozó vasúti társaságok számára rendelkezésre bocsátott infrastruktúra jellegére vonatkozóan, és többek között pontosítja – amint e cikk (2) bekezdéséből kitűnik – a pályahálózat-működtető hálózatához kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és az e létesítményeken belüli szolgáltatásnyújtás feltételeit. Mindemellett sem e rendelkezésből, sem ezen irányelvnek a hálózati üzletszabályzat tartalmát részletező IV. mellékletéből nem következik, hogy valamely infrastruktúra e szabályzatban való feltüntetése szükséges feltétele lenne annak, hogy az ilyen infrastruktúra az említett irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett „kiszolgáló létesítménynek” minősüljön. Ugyanis, bár e 27. cikk előírja, hogy a hálózati üzletszabályzatban fel kell tüntetni a meglévő kiszolgáló létesítményeket, nem állítható, hogy az ezzel kapcsolatos mulasztás azzal a hatással járhat, hogy kétségbe vonja az ilyen kiszolgáló létesítmény fennállását.

43 Meg kell jegyezni, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének alkalmazása, amint annak szövegéből kitűnik, többek között azt feltételezi, hogy az érintett kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben ne használják.

44 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azon a véleményen van, hogy mivel a Baltijas Ekspresis az alapügyben szóban forgó kiszolgáló létesítményben nem nyújt szolgáltatásokat más vállalkozó vasúti társaságok számára, vagy nem biztosít e létesítményhez való hozzáférést ilyen társaságok számára, az érintett infrastruktúrát olyan kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni, amelyet a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése értelmében véve nem használnak.

45 Mindazonáltal, amint a főtanácsnok az indítványának különösen a 63. és 67. pontjában megjegyezte, az ilyen megfontolások nem vezethetnek ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy valamely kiszolgáló létesítményt e rendelkezés értelmében véve nem használnak, miközben abban szolgáltatásokat nyújtanak e létesítmény üzemeltetője számára.

46 Ugyanis, amint a jelen ítélet 32. pontjában szerepel, noha ezen irányelv 13. cikkének (2) bekezdése arra kötelezi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét, hogy a vállalkozó vasúti társaságok számára hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosítson e létesítményhez és az ott nyújtott szolgáltatásokhoz, ebből nem következik, hogy a kiszolgáló létesítmény használata csak azzal a feltétellel állapítható meg, hogy az érintett létesítményt üzemeltető vállalkozó vasúti társaságtól eltérő ilyen társaságok vegyék igénybe azt.

47 Az ilyen értelmezést megerősíti a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének azon célja is, mint amely az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó, 2010. szeptember 17-i javaslat indokolásának 4.4 pontjából kitűnik (COM(2010) 475 végleges). Ezen indokolás fényében meg kell jegyezni, hogy e rendelkezés olyan helyzet megelőzésére irányul, amelyben valamely kiszolgáló létesítményben, noha az igazolt szükségleteket elégíthet ki, egy bizonyos időszakon túl már nem folytatnak tevékenységet. Márpedig nem ez a helyzet az olyan létesítmény esetében, amelyben a szolgáltatásokat e létesítmény üzemeltetőjének nyújtják.

48 A Bíróság elé terjesztett információkra tekintettel, amelyekből kitűnik, hogy az alapügyben a Baltijas Ekspresis saját vasúti szükségletei céljából 2002 óta folyamatosan működtette a ventspilsi fűtőházat, e fűtőházat használatban lévő kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni.

49 Ebből következik, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése annyiban, amennyiben e rendelkezés azt feltételezi, hogy az érintett kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben ne használják, nem szabályozza az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetet.

50 Következésképpen az alapügyben szóban forgó infrastruktúra tulajdonosának azon lehetősége, hogy a nemzeti jog alapján felmondja az ezen infrastruktúrára vonatkozó bérleti szerződést, és ezen infrastruktúrát átalakítsa, semmiképpen nem értékelhető a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése alapján.

51 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó olyan helyzetre, amelyben az ezen irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett, használatban lévő kiszolgáló létesítménynek helyet adó épület tulajdonosa a célból kívánja megszüntetni az ezen épületre vonatkozó bérleti szerződést, hogy azt saját használatra vegye igénybe.

A harmadik kérdésről

52 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság a harmadik kérdésével a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének értelmezését kéri a Bíróságtól, a második kérdésre adott válaszra tekintettel azt nem kell megválaszolni.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) Az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkének (2) és (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon kötelezettség, hogy hátrányos megkülönböztetéstől mentesen valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára biztosítsanak hozzáférést az ezen irányelv II. mellékletének 2. pontjában említett, annak 3. cikkének 11. pontja értelmében vett kiszolgáló létesítményekhez, nem írható elő az ilyen létesítmények azon tulajdonosai számára, akik nem minősülnek azok üzemeltetőinek.

2) A 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó olyan helyzetre, amelyben az ezen irányelv 3. cikkének 11. pontja értelmében vett, használatban lévő kiszolgáló létesítménynek helyet adó épület tulajdonosa a célból kívánja megszüntetni az ezen épületre vonatkozó bérleti szerződést, hogy azt saját használatra vegye igénybe.

Aláírások